

Voor het natte gedeelte (oevers, droge taluds en schouwpaden) introduceert Groenkeur het Keurkleur Blauw certificaat
Francisca van den Broeke werkt met hart en ziel voor Groenkeur.

Certificeren zorgt voor maatschappelijk draagvlak

Doorbreken van oude tradities uitdaging voor Groenkeur

Groenkeur staat bekend als het enige onafhankelijke keurmerk voor bedrijven die werkzaam zijn in de groene sector in Nederland. De organisatie kent verschillende certificaten, die betrekking hebben op openbaar groen, bedrijfsterreinen, schoolpleinen, watergangen, sportparken en begraafplaatsen.

Auteur: Broer de Boer

Groenkeur is gekoppeld aan de internationale kwaliteitsnorm ISO 9001 en kent aanvullende eisen op het gebied van vakbekwaamheid, veiligheid, duurzaamheid en groene kennis. Steeds vaker worden Groenkeur-gecertificeerde bedrijven door opdrachtgevers gevraagd om hun opdrachten uit te voeren. Dat geldt eveneens voor de toepassing van materieel dat aan de Groenkeur-normen voldoet en bijvoorbeeld insectenlevens spaart – zoals bij het ecologisch beheer van bermen en slootkanten, waarvoor medio juli 2025 inmiddels vijf maaimachines een Kleurkeur-certificaat hebben ontvangen.

Kwaliteitsborging

Beleidsmedewerker Francisca van den Broeke werkt inmiddels tweeënhalf jaar met hart en ziel voor Groenkeur. Ze is sterk gemotiveerd om oude tradities in de groene sector te doorbreken. Ze zegt: 'Voor de deelnemende bedrijven vind ik de verschillende Groenkeur-beoordelingsrichtlijnen (BRL's) van groot belang. Opdrachtgevers mogen voor elk van de specifieke BRL's vakmanschap verwachten van medewerkers van gecertificeerde aannemers. Zo is bij Kleurkeur Groen-opdrachten voor de machinist minimaal een basiscertificaat

Antonie Stip

Francisca van den Broeke

Kleurkeur vereist. Bij Groenkeur zijn de gestelde eisen voor boomverzorging en dak- en gevelbegroening over het algemeen wat strenger dan voor groenbeheer. Daar werken immers meer medewerkers die niet Nederlandstalig zijn of een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Elk Groenkeur-bedrijf moet jaarlijks minimaal acht uur besteden aan kennisbevordering bij de medewerkers. Dit geldt zowel op het gebied van ecologie, duurzaamheid als veiligheid. Indien relevant, moet een medewerker die machines of aangedreven handwerktuigen gebruikt eveneens over een VCA-(basis)certificaat beschikken.'

Goede verstandhouding

Van den Broeke maakt duidelijk dat bij elke BRL specifiek vakmanschap vereist is, net als voor Kleurkeur Groen en Blauw: 'Daarbij is vooral behoefte aan medewerkers die belangstelling

hebben voor wat er om hen heen gebeurt. Het is de taak van de werkgever om ervoor te zorgen dat ze gecertificeerd zijn. Bij BRL Groenvoorziening gaat Groenkeur hier in het algemeen dus wat milder mee om, omdat de laaggeletterden daar soms geen grip krijgen op de lesmaterie. In sommige situaties vinden we goede praktijkervaring en interne trainingen dan ook acceptabel.' Voor de aanvang van de werkzaamheden voeren Groenkeur-bedrijven altijd een inspectieronde uit, onder meer op planten en diersoorten die op de rode lijst staan. Dit staat los van de verplichte rondgang voor de Flora- en Faunawet.

Om de kwaliteit te waarborgen, vinden er verder onaangekondigde audits en controles op de werkplek plaats. Een opdrachtgever kan immers boetes opleggen als een Groenkeur-opdrachtnemer niet conform de afspraak werkt. Van den Broeke: 'Wij zetten bij die controles altijd ter zake kundigen en gebiedsbekende controleurs in van één van onze vier auditerende bedrijven. Bij het borgen dat een opdrachtnemer de opdracht volgens het aanbestede bestek voor ecologisch onderhoud uitvoert, is

Beoordelingsrichtlijnen (BRL)

Groenkeur kent de volgende beoordelingsrichtlijnen:

- BRL Groenvoorziening
- BRL Boomverzorging
- BRL Dak- en gevelbegroening
- BRL Boomkwekerijproducten en vaste planten

Add on Kleurkeur (Groen en Blauw)

Voor alle BRL's is er een technische commissie, die voortdurend de normen actualiseert.

Bij de add-ons is er sprake van Kleurkeur Groen en Kleurkeur Blauw. Kleurkeur Groen is gericht op het ecologisch beheer van bermen, dijken en groenstroken. Kleurkeur Blauw betreft het ecologisch beheer van het natte gedeelte, oevers, droge taluds en schouwpaden. Op termijn dienen ook de maaimachines die worden gebruikt voor ecologisch maaibeheer onder Kleurkeur Groen en Kleurkeur Blauw te zijn goedgekeurd.

mijs inziens ook vertrouwen tussen opdrachtgever en aannemer van belang. Een opdrachtgever kan voor een ecologische maaiovername ook controleurs inschakelen die geen binding met de uitvoering van het werk hebben. Ik vind het ongewenst als zij dan een meetstokje hanteren om afwijkingen te rapporteren die tot boetes kunnen leiden. Dat vinden wij geen goede ontwikkeling; het ondermijnt het onderlinge vertrouwen. Gelukkig gaat het in veel gevallen goed. Maar er is voldoende werk voor Groenkeur-aannemers. Een opdrachtgever loopt altijd het risico dat juist de gekozen aannemer besluit het contract niet te verlengen.'

Ecomaaismachines

De Groenkeur-certificeringen worden door de Vlinderstichting ervaren als een goede tool voor het ecologisch beheer van bermen, dijken, groenstroken en watergangen. Anthonie Stip, projectleider bij de stichting, zegt hierover: 'Het gaat erom hoe je dat doet en of je het goed genoeg doet. Wij beijveren ons hier al 40 jaar voor. Wij hebben voor de add on Kleurkeur de inhoud en het pakket van eisen beschreven, maar ook hoe partijen moeten samenwerken

Ecologisch maaien met de gecertificeerde Vicor FaunaFlow

en hoe je een en ander goed moet regelen. De nieuwste randvoorwaarde hierbij is dat de toegepaste maaimachines ook aan ecologische eisen moeten voldoen. Hierbij zijn alleen harde cijfers over de ecologische prestaties van belang. Energiezuinigheid kan een mooie bijvangst zijn; zo'n ecomaaier moet het immers beter doen dan een standaard exemplaar. Hiervoor hebben wij samen met Groenkeur een toets voor maaimachines ontwikkeld.

Stip: 'Voordat we gaan testmaaien, hangen we in vijf plots in totaal 200 bijenwasstaafjes van 2 en 4 cm in de vegetatie. De mate waarin deze onbeschadigd achterblijven, is maatgevend voor de overlevingskansen van insecten bij gebruik van zo'n ecomaaier. Zo moet bij directe afvoer van het maaisel minimaal 50 procent intact blijven. Als het maaisel niet direct wordt afgevoerd, is dat minimaal 70 procent. In Duitsland en Zwitserland worden deze testen al ruim twee jaar toegepast. Zowel Groenkeur als de Vlinderstichting ziet de toetsing als een stevige basis om op voort te bouwen. De vraag

naar deze toetsing neemt toe, van fabrikanten die willen weten hoe ecologisch verantwoord hun maaisysteem presteert. Ook de gedragscode van de waterschappen speelt hierbij een rol; die willen andere maaimethodes dan klepelen langs de Groenkeur-lat houden. Dat geldt ook voor de gedragscodes van Stadswerk en ProRail, waarin zaken over klepelen opgenomen zijn.'

Kleurkeur Blauw

Francisca van den Broeke vertelt: 'Het certificeren van maaimachines maakt voor opdrachtgevers duidelijk dat ze bijdragen aan behoud van de biodiversiteit, want die is in het geding. De afname neemt mondiaal zelfs zorgelijke vormen aan als het gaat om de voedselproductie. Verder zijn we inmiddels vergesloofd met het testprotocol voor machines in het natte profiel voor Kleurkeur Blauw, het keurmerk voor ecologisch onderhoud van oevers en watergangen – werkzaamheden die dus in een aquatisch milieu plaatsvinden. In dat testprotocol werken we met gesimuleerde insecten, diverse maten

gesimuleerde vissen, kunstas en zelfs bevroren aasvisjes. Deze nieuwe test moet een getrouw beeld geven van de fauna die onbeschadigd overblijft na bijvoorbeeld het korven of hekkel van een watergang.'

Verder merkt Van den Broeke op dat Groenkeur momenteel uitvoerende medewerkers en beleidsmakers bij gemeenten benadert: 'We willen de waarde van onze Beoordelingsrichtlijnen (BRL's) onder de aandacht brengen, zodat bestekschrijvers nog vaker hun voorkeur uitspreken voor Groenkeur-opdrachtnemers of -producten. Onze insteek is ook specifiek het uitzetten en borgen van ecologische maaibestekken. Het is ten slotte onze taak om de ecologische omstandigheden niet verder te laten verslechteren. Waar mogelijk willen we ook de CO2-footprint verlagen', zegt ze tot besluit.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!